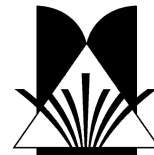

עתידיד ATID

הרב חיים ברובנדר
rcb@atid.org

בית חנוסת
הרמב"ן
בדרום ירושלים

WEB YesHiva

ל"ג בעומר תשע"ב

Dedicated in memory of Yosef Hirsh ז"ל
לז"נ יוסף טוביה ז"ל בן ישראל אריה יבל"ח

שולחן ערוך אורח חיים סימן תצג

סעיף א / נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג בעומר, מפני שבאותו זמן מתו תלמידי רבי עקיבא; אבל לארס ולקדש, שפיר דמי, ונשואין נמי, מי שקפץ וכנס אין עונשין אותו. הגה: מיהו מל"ג בעומר ואילך הכל קרי (אבודרהם ז"י ומנהגים).

סעיף ב / נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג בעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות, ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר אלא א"כ חל יום ל"ג ערב שבת שאז מסתפרין בו מפני כבוד השבת. הגה: וזמלינות אלו אין נוהגין כדבריו, אלא מסתפרין ביום ל"ג [ב] ומרבים בו קצת שמחה ואין אומרים בו תחנון (מהרי"ל ומנהגים). ואין להסתפר עד ל"ג בעלמא ולא מצערב (מהרי"ל). מיהו אם חל ביום ראשון, נוהגין להסתפר ביום ו' לכבוד שבת (מהרי"ל). ומי שהוא צעל ברית או מל צנו, מותר להסתפר בספירה לכבוד המילה. (הגהות מנהגים).

פיר פרי חדש

[ב] ומ"ש ומרבים בו קצת שמחה כו'. תימא דעכשיו נהגו בזה להרבות בשמחה ושלא לומר תחנון ואעפ"י כן אינן מסתפרין אלא עד ל"ד ויראה תרתן דסתרו ולפיכך מי שנהג עצמו להסתפר בל"ג אין מוחין בידו ומיהו יש לדקדק בשמחה זו למה ואי משום שפסקו מלמות מה בכך הרי לא נשאר אחד מהם וכולם מתו ומה טיבה של שמחה זו ואפשר שהשמחה היא על אותם תלמידים שהוסיף אח"כ ר"ע שלא מתו כאלו:

ביאור הגר"א

נוהגין. שבמדרש איתא שמתו עד פרוס העצרת והוא ט"ו יום קודם העצרת נשאר ל"ד יום ומקצת היום ככולו וז"ש ואין להסתפר כו'. ואמר בבקר כמ"ש בי"ד בסי' שצ"ה ס"א דלא אמרי' מקצת היום ככולו עד שתנץ החמה והביאו ראייה מספ"ב דמגילה וכן שומרת יום כו' ומ"ש נוהגים שלא להסתפר כו' הוא לשון הטור וע' בהג"ה: **ומרבים כו'**. כמ"ש בסוף תענית שבו פסקו מתי מדבר:

המאירי על מסכת יבמות (שם)

אמרו על ר' עקיבא ששנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו וכלן מתו בפרק אחד על שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שמש בלא תורה עד שבא לו אצל רבותינו שבדרום ושנה להם לר' מאיר ור' שמעון ור' יהודה ור' יוסי ור' אלעזר בן שמוע והם הם העמידו את השעה ותלמידים אלו הוזכר כאן שכלם מתו מפסח ועד עצרת וקבלה ביד הגאונים שביום ל"ג בעומר פסקה המיתה ונוהגים מתוך כך שלא להתענות בו וכן נוהגים מתוך כך שלא לישא אשה מפסח עד אותו זמן:

מסכת יבמות דף סב ע"ב

אמרו: שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטופרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמש, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה.

ספר חיי אדם - כלל קלא

[יא] בין פסח לעצרת מתו תלמידי ר"ע, ולא מתו בימים שאין אומרים בו תחנון, וא"כ נשאר ל"ג יום. ולכן נוהגים קצת אבלות, אין נושאים נשים ואין מסתפרין ל"ג ימים. ויש בזה מנהגים שונים. ובקהלתנו, אמר לי הרב ר' שמעון ז"ל מ"ץ דקהלתנו שנוהגין איסור מיום א' דר"ח אייר עד ג' סיון, דאמרינן מקצת היום ככולו, מלבד בל"ג בעומר נוהגין היתר, שהוא יום הילולא דרשב"י ולכבודו נוהגין קצת שמחה. ואם חל יום ל"ג ביום א', נוהגין בקהלתנו שמתפרין ביום ו'. ולכן הנשים נוהגין שלא לעשות מלאכה מפסח עד עצרת משקיעת החמה, שאז היה זמן הקבורה:

ספר בני יששכר - מאמרי חדש אייר (ל"ג בעומר) - מאמר ג

צפנת כו' [תהלים לא כ'] שמור לנו ולבנינו עד
יתגלה במהרה אור משיח צדקינו כמו שאמרו
רז"ל ויאמר אלקים יהי אור [בראשית א ג] זה
אורו של מלך המשיח בזכות התעסקות בהאור
כי טוב אשר השאיר בוצינא קדישא לברכה
ולחיים ולאור לכל ישראל:

[ג] ובזה תבין מנהג ישראל תורה הוא להדליק
נרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב
שמתחיל להתנוצץ ביום זה היקר ל"ג בעומר
טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת
מאור התורה בוצינא קדישא אשר נתגלה ביום
הזה, וביום הזה עלה לשמי מרומים והוא יומא
דהילולא דיליה לאורו נסע ונלך, לכבוד ספרו
הקדוש זהר המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד
סופו (אשר כתב ר' אבא ביום הזה), והוא מאיר
לנו בגלותינו עד כי יבא משיח צדקנו דאתמר
ביה ויאמר אלקים יה"י או"ר (בגימטריא ע"ב
ס"ג מ"ה ב"ן) זה אורו של מלך המשיח יבא
במהרה בימינו ויגלה לנו האור הגנוז,
והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, ותבין לפי"ז
אשר נתאמת לנו מאנשי אמת אשר השמחה
ביום הזה על ציון ר' שמעון בן יוחאי היא שלא
כטבע דכתיב אור צדיקים ישמח [משלי יג ט]:

[ב] ועתה אתה ברוך י"י קורא נעים תשכיל
ותבין אשר ביום זה התחלת התגלות הטוב של
התורה שגנוז בה האור כי טוב, הוא האור
שהאדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו [ב"ר
פ"א ב], בזה האור רואין מסטורין של יוצר
בראשית, הנה ר' שמעון בן יוחאי קראוהו
בוצינא קדישא כי על ידו נתגלו באיתגליא
סודות התורה הוא סוד האור כי טוב הגנוז
בתורה, על כן נקרא ספרו הקדוש זהר אור
המבהיק מסוף העולם ועד סופו אור הטוב
הגנוז בתורה, על כן יומא הדין טו"ב ימים
למתן תורה אשר מתחיל להתנוצץ האור כי
טוב בתורה וכמשי"ל הנה יום הזה ל"ג בעומר
יומא דהילולא דרבי שמעון בן יוחאי, בו ביום
עלה לשמי מרומים, ומסתמא ביום זה נולד גם
כן כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של
צדיקים מיום אל יום [ר"ה יא.], הנה בו ביום
שמתחיל האור כי טוב להאיר מן התורה היינו
טו"ב ימים קודם מתן תורה, בו ביום נתגלית
הנשמה הקדושה בעולם אשר תגלה דרך אור
כי טוב בתורה, על כן נקרא הקדוש ההוא
בוצינא קדישא (היינו נר הקדוש), בו ביום עלה
לשמי מרומים וצוה לר' אבא לכתוב כל הגנוזי
נסתרות אשר נתגלו להשאיר ברכה מהארת
האור הגנוז (כי טוב, כד"א מה רב טובך אשר

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.